

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2019

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych został nałożony na samorząd gminny ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. 2019 poz. 1111 z późn. zm.).

W związku z powyższym zgodnie z treścią art. 178 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Burmistrz Czarnego Zarządzeniem Nr 0050.142.2011r. z dnia 15 listopada 2011r. upoważnił Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Preambuła Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. stanowi:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami uchwala się niniejszą ustawę”.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, w którym może odbywać się naturalny proces kształtowania osobowości jej członków, a szczególnie dzieci.

Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, relacje rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dezorganizacja rodziny przyczynia się do niedostosowania społecznego dziecka.

Rodzina powinna przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym otrzymać daleko idącą pomoc w formie wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz pracy socjalnej.

Ta pomoc powinna być silnie skorelowana z pomocą materialną adresowaną do rodzin o najniższych dochodach tak, aby zahamować proces umieszczania dzieci w zastępczych formach opieki z powodów ekonomicznych.

Samorząd gminny zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powinien wspierać rodzinę poprzez tworzenie systemu opieki, w tym sieci placówek publicznych i niepublicznych zapewniających opiekę i wychowanie w systemie dziennym bez konieczności opuszczania środowiska lokalnego np. świetlice środowiskowe, przedszkola i żłobki.

Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;
- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;

- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną podejmowana jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Wówczas działania pomocowe zmierzają do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Do zadań własnych gminy z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce

opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy

Realizacja programu w 2019 roku.

Zgodnie z zapisem art. 176 ust. 1 ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej został opracowany **Gminny Program Wspierania Rodziny w Czarnem lata 2019 – 2021**, który przyjęto Uchwałą Nr 0007.30.2019 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 31 maja 2019 roku. Celem programu jest kontynuacja stworzonego systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. Dodatkowo wzmocnienie potencjału kadrowego poprzez doskonalenie zawodowe w zakresie aktualnych wyzwań w problematyce rodziny.

W celu właściwej realizacji zadań nałożonych na gminę ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2013 roku zatrudniono 2 asystentów rodziny oraz stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, którego zadaniem byłoby szerokie wsparcie udzielane rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program Wspierania Rodziny jest adresowany do rodzin, które przeżywają trudności opiekuńczo – wychowawcze, rodzin, które wymagają stałego monitorowania i zainteresowania ze strony pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych, oraz przedstawicieli innych instytucji, którzy działają na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny.

Celem programu jest tworzenie optymalnych warunków rodzinom do prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci poprzez podejmowanie działań mających na celu wspieranie i umożliwianie przezwyciężania trudności życiowych wykraczających poza własne możliwości między innymi poprzez zapewnienie dostępu do różnego rodzaju form aktywizacji

zawodowej rodziców biologicznych, opiekunów dzieci w tym rodziców, opiekunów dzieci w wieku do lat 3.

I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny:

Udzielanie pomocy w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkole poprzez realizowanie programu „Posiłek w szkole i w domu” zapewniając pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym o niskich dochodach jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” to 256 dzieci, w tym 143 dzieci z terenu wiejskiego.

2. Organizowanie wypoczynku letniego dzieciom w formie koloni

Zajęcia organizowane są przez szkoły z terenu Gminy Czarne oraz Czarneńskie Centrum Kultury oraz Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka które obejmują między innymi:

- zajęcia plastyczne
- zajęcia fotograficzne
- zajęcia gry na instrumencie
- Orlik – szkółki piłki nożnej
- naukę tańca

3. Dowóz dzieci do szkół

4. Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia – Gmina Czarne współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Człuchowie.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.

6. Gmina współfinansuje pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w rodzinie zastępczej.

II. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych:

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnem działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw

Przemocy. Głównym zadaniem zespołu jest podjęcie czynności mających na celu poprawę sytuacji w rodzinach dotkniętych przemocą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu Gminy Czarne. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał. W okresie sprawozdawczym do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 23 formularze Niebieskiej Karty.

Założonych przez Policję – 17

Założonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem – 6

Założonych przez Szkołę - 0

Zespół Interdyscyplinarny w 2019 roku zamknął – 22 Niebieskie Karty

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego skierowane są zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców. Zarówno osoby doznające przemocy, jak i osoby stosujące przemoc mogą otrzymać wsparcie psychologiczne. Ponadto istnieje możliwość udzielenia pomocy prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową, oraz w problemy współistniejące. Na terenie Gminy Czarne można również skorzystać z bezpłatnych porad prawnych. Punkt porad prawnych mieści się w Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnem ul. Leśna 4

1) **Motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, monitoring** - sytuacja rodzin jest monitorowana przez pracowników socjalnych, oraz asystenta rodziny. Pracownicy motywują osoby uzależnione do podjęcia terapii, oraz skorzystania z pomocy grup wsparcia dla osób uzależnionych.

2) **Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka:**

1) Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny

2) Praca socjalna z rodziną

3) Działania korekcyjno - edukacyjne - skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie – osoby, które są podejrzane o przemoc w rodzinie kierowane są na konsultacje z psychologiem.

4) Organizowanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego . Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem zapewnia pomoc psychologa. Spotkania odbywają się w siedzibie tutejszego Ośrodka.

III. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem współpracuje z jednostkami pomocowymi

realizującymi działania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i innymi organizacjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 1508 ze zm.). Po przeprowadzeniu wywiadu, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywani tej oceny kierownikowi Ośrodka
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Plan pracy asystenta z rodziną, obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Podobnie jak w poprzednich latach, szczególną rolę w realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny odgrywał asystent rodziny. Wsparcie świadczone przez asystenta dla rodzin przeżywających problemy w prawidłowym funkcjonowaniu ma bowiem na celu zauważalny wzrost kompetencji życiowych i wychowawczych rodziców małoletnich dzieci. Aby jednak doprowadzić do choćby względnej stabilizacji sytuacji danej rodziny oraz nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania codziennych problemów przez jej członków, asystent rodziny przy współpracy pracownika socjalnego, kuratora, pedagoga, psychologa szkolnego oraz poszczególnymi członkami rodziny, znającymi sytuację danej rodziny dokonuje analizy sytuacji rodziny. W wyniku pracy asystenta członkowie rodziny na nowo budują relacje wewnątrz rodzinne, uczą się jak niwelować destruktywne zachowania członków rodziny. Są bardziej świadomi własnych emocji i lepiej radzą sobie ze stresem.

Rodziny objęte asystą rodzinną motywowane były:

- motywowanie do stałego kontaktu z wychowawcami lub pedagogiem
- motywowanie do samodzielnego załatwiania podstawowych spraw w urzędach
- motywowanie do przestrzegania wizyt kontrolnych u lekarza
- motywowanie do przestrzegania zasad higieny
- asystent rodziny motywował i prowadził rozmowy edukacyjne z osobami uzależnionymi od alkoholu
- motywowanie do zachowania czystości w domu
- motywowanie do podjęcia leczenia w Poradni Uzależnień
- udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, motywowanie do poszukiwania zatrudnienia
- motywowanie do racjonalnego gospodarowania budżetem domowym
- asystent prowadził rozmowy edukujące dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego

Problemy nad jakimi pracowano z rodzinami:

1. nadużywanie alkoholu
2. problem z wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczej
3. problem bezrobocia
4. niski poziom lub brak umiejętności gospodarowania budżetem domowym
5. niski poziom lub brak umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
6. niski poziom świadomości na temat przestrzegania zasad higieny osobistej
7. problem przemocy w rodzinie

Osiągnięcia w rodzinach:

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny skorzystały z pomocy w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, w tym:

- psychiatra – 5 osób
- terapeuty ds. przemocy w rodzinie – 2 osoby
- terapeuta do spraw uzależnień – 5 osób
- psycholog – 8 osób
- radca prawny – 3 osoby
- psycholog dziecięcy – 4 osoby
- psychiatra dziecięcy – 3 osoby
- oligofrenopedagodzy, logopedzi – 3 osoby

- pedagog szkolny – 8 osób
- grupa wsparcia - 3 osoby
- leczenie odwykowe – 4 osoby

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

1) Podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo wychowawczych

W pewnym stopniu wszystkie rodziny podniosły swoje umiejętności wychowawczo – opiekuńcze. Rodzice oraz dzieci mają większą świadomość dotyczącą przestrzegania zasad higieny osobistej, została zwiększona świadomość i pogłębiona wiedza z zakresu pełnienia ról wychowawczych. Asystent rodziny przeprowadzał rozmowy na temat planowania rodziny, zrealizowany bilans, szczepienia dzieci - asystent rodziny pomógł w umówieniu wizyt lekarskich. Rodzice wykazują większe zainteresowanie sytuacją szkolną dzieci, co skutkuje poprawą wyników nauczania wśród małoletnich. Asystent rodziny kontaktował się z pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi oraz społecznymi z III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Czluchowie.

2) Utrzymywanie abstynencji alkoholowej – asystent rodziny nadzorował i prowadził rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu, efektem jest: abstynencja alkoholowa.

3) Podniesienie poziomu prowadzenia gospodarstwa domowego - asystent rodziny prowadził rozmowy edukujące dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc asystenta rodziny w zaprowadzeniu porządku w domu, efektem współpracy jest: podwyższenie poziomu świadomości na temat wykonywania podstawowych prac domowych, sprzątania, prania, gotowania, wyremontowanie mieszkania (pomalowanie ścian), udzielanie wsparcia rzeczowego za pośrednictwem OPS tj. używana odzież, obuwie, pościel, meble, sprzęty gospodarstwa domowego, zabawek i książeczek dla dzieci, zwiększenie świadomości na temat racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, złożenie wniosku na świadczenie rodzinne, , pomoc w napisaniu podania np. podania o widzenia z dziećmi, pozwu o alimenty.

4) Poprawa sytuacji materialnej rodzin pomoc w napisaniu CV, listu motywacyjnego, przedstawianie ofert pracy podopiecznym, podejmowanie prac dorywczych, spłacanie zadłużeń.

5) Poprawa wyników szkolnych dzieci większe zaangażowanie rodziców w dopilnowanie spraw szkolnych, co skutkuje poprawą wyników nauczania wśród małoletnich, stały kontakt rodzica z wychowawcą.

Podkreślić należy, iż wspieranie rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne efekty działania. Asystent często ma do czynienia z wieloletnimi bądź

wielopokoleniowymi zaniedbaniami wynikającymi z niskiej świadomości ról pełnionych przez członków rodziny. Tylko nieliczna część rodzin otwiera się na współpracę i podejmuje wyzwanie jakim jest zmiana dotychczasowego trybu życia i nawyków. Wiele rodzin ukrywa swoje problemy, a czasem wręcz zaprzecza ich istnieniu. W tych rodzinach praca asystenta trwa o wiele dłużej i nie zawsze kończy się sukcesem. Wiele rodzin potrzebuje stałego i długotrwałego wsparcia asystenta.

Przypomnieć należy, iż od dnia 01.01.2017 liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 w przeliczeniu na jeden etat.

Od 2013 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem zatrudnia dwóch asystentów rodzin w pełnym wymiarze czasu pracy.

W 2019 roku asystent rodziny współpracował z 34 rodzinami (83 dzieci w rodzinach) przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny: 0

Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny w pierwszym półroczu 2019 roku: 31

Liczba rodzin, które w 2019 roku zakończyły współpracę z asystentem rodziny: 12

ze względu na osiągnięcie celów: 8

ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę: 0

ze względu na brak efektów: 0

ze względu na zmianę metody pracy: 4 (zmiana miejsca zamieszkania)

Przyczyny objęcia rodzin asystą rodzinną:

- problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczych - 34 rodzin
- niski poziom umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego – 24 rodzin
- problem nadużywania alkoholu w rodzinie – 6 rodziny
- problem bezrobocia – 4 rodziny

Osiągnięte założone cele we współpracy z rodzinami to:

Podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych - 12 rodziny

Poprawa sytuacji mieszkaniowej - 3 rodziny

Poprawa wyników szkolnych dzieci - 2 rodziny

Poprawa sytuacji materialnej rodziny – 7 rodziny

Utrzymanie abstynencji alkoholowej - 4 rodziny

Podjęcie zatrudnienia- 3 rodziny

Podniesienie poziomu prowadzenia gospodarstwa domowego - 3 rodziny

Instytucje, z którymi asystent rodziny współpracował na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny:

- 1) Szkoły z terenu Gminy Czarne
- 2) Posterunek Policji w Czarnem
- 3) Gminna Komisja ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w OPS w Czarnem
- 4) Zespół Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Człuchowie
- 5) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Człuchowie
- 6) Ośrodki Zdrowia w Czarnem
- 7) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Powiatu Człuchowskiego w Człuchowie
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Człuchowie
- 9) Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie
- 10) Urząd Miasta i Gminy w Czarnem

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczę zastępczą organizuje powiat. Do zadań własnych gminy należy jednak współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w **pierwszym roku pobytu dziecka** w pieczy zastępczej;
- 2) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w **drugim roku pobytu dziecka** w pieczy zastępczej;
- 3) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w **trzecim roku i następnych** latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Na terenie gminy Czarne w pieczy zastępczej znajdowało się 7 dzieci i poniesiono odpowiednie wydatki:

- 10% na 2 dzieci w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 30% na 2 dzieci w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% na 3 dzieci w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Plan budżetu na 2019 rok w obszarze pieczy zastępczej – Budżet Miasta i Gminy Czarne na 2019 został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Nr 0007.74.2018 z dnia 17.12.2018 r.,

zmieniającą:

Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem Nr. 0007.31.2019r. z dnia 28.06.2019r.,
Zarządzeniem Burmistrza Czarnego Nr. 0050.126a.2019r. z dnia 28.06.2019r.,
Zarządzeniem Burmistrza Czarnego Nr. 0050.185.2019r. z dnia 31.10.2019r.,
Zarządzeniem Burmistrza Czarnego Nr. 0050.198.2019r. z dnia 25.11.2019r.,
Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem Nr. 0007.80.2019r. z dnia 27.11.2019r.,
Zarządzeniem Burmistrza Czarnego Nr. 0050.212.2019r. z dnia 16.12.2019r.
Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem Nr. 0007.85.2019r. z dnia 18.12.2019r.,

Na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem dysponował w 2019r. Środkami w wysokości 154.036,00 zł. w tym asystenci rodziny 97.320,00 zł , piecza zastępcza 56.716,00 zł.

Na realizację finansowania programu Gmina Czarne wydatkowała środki finansowe w kwocie 154.017,07 zł. a mianowicie:

- wynagrodzenie osobowe
- dodatkowe wynagrodzenie roczne
- składki na ubezpieczenie społecznego
- składki na fundusz pracy
- wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń

- zakup materiałów i wyposażenia
- zakup usług zdrowotnych
- podróże służbowe krajowe
- odpisy na ZFŚS
- wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej

Z ogólnej kwoty 97.320,00 zł. wkład własny gminy wyniósł 60.976,00 zł. pozostałe środki pozyskano w kwocie 36.344,00 zł. z Programu Asystent Rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019r. z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Obowiązkiem gminy jest zabezpieczenie potrzeb rodzin i ich dzieci mieszkających na terenie miasta. Dysfunkcje w środowisku rodzinnym stanowią zagrożenie zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, która narażona jest na dziedziczenie patologicznych norm i wzorców zachowań oraz szczególnie podatna na negatywne oddziaływanie otoczenia zewnętrznego. Zaznaczyć należy, że państwo i jego instytucje mają rodzinę wspierać, a nie wyręczać w wypełnianiu przez nią jej funkcji.

Istotą działań powinno być stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, która je wychowuje i ma trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminować zagrożenie zabrania dziecka z rodziny, a jeśli sytuacja dziecka będzie wymagać okresowego umieszczenia w pieczy należy podejmować takie działania, aby zapewnić szybki powrót do rodziny.

Potrzeby związane z realizacją zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Dalsze podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny, poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
2. Dalszy rozwój poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz grup wsparcia rodziny w miarę potrzeb.
3. Dalsza współpraca pomiędzy asystentem rodziny a pracownikami socjalnymi oraz przedstawicielami innych instytucji w celu omówienia problemów występujących w rodzinach objętych asystenturą i wypracowania rozwiązań na przyszłość, w tym dalszy udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny dziecka umieszczonych w pieczy zastępczej oraz w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej.
4. Udział w finansowaniu pobytu dziecka w pieczy zastępczej w jeszcze w szerszym zakresie niż

w 2019 roku, co wynika z rosnących z każdym rokiem pobytu dziecka w pieczy zastępczej kosztów utrzymania oraz ponoszenia wydatków z tytułu ewentualnego umieszczenia w pieczy zastępczej kolejnych dzieci;

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czarnem

Alina Stojak
Alina Stojak

Ośrodek Pomocy Społecznej
77-330 CZARNE, ul. Leśna 4
woj. pomorskie
NIP 843-10-85-465 REGON 005311696
tel./fax 59 833 20 81